

Täysistunto

Keskiviikko 5.12.2018 klo 14.01—16.36

13. Hallituksen esitys eduskunnalle laeiksi Kasvupalveluvirastosta, kasvupalvelujen asiakastietojen käsittelystä ja turvallisuusselvityslain 37 §:n muuttamisesta

Hallituksen esitys HE 266/2018 vp

Lähetekeskustelu

Toinen varapuhemies Tuula Haatainen: Lähetekeskustelua varten esitellään päiväjärjestyksen 13. asia. Puhemiesneuvosto ehdottaa, että asia lähetetään hallintovaliokuntaan, jolle perustuslakivaliokunnan ja työelämä- ja tasa-arvovaliokunnan on annettava lausunto.

Lähetekeskusteluun varataan enintään 30 minuuttia. Asian käsittelyssä noudatetaan aikataulutettujen asioiden osalta sovittuja menettelytapoja.

Keskustelu

16.19 Elinkeinoministeri Mika Lintilä: Arvoisa rouva puhemies! Hallituksen esityksessä ehdotetaan säädettäväksi kaksi uutta lakia, laki Kasvupalveluvirastosta ja laki kasvupalvelujen asiakastietojen käsittelystä. Laki yrityspalvelujen asiakastietojärjestelmästä kumottaisiin. Lisäksi turvallisuusselvityslakiin tehtäisiin tekninen muutos.

Esitys liittyy kiinteästi maakuntauudistukseen. Esitys on osa hallituksen esitysten kokonaisuutta, jolla työ- ja elinkeinoministeriön valtakunnallisista ja maakunnallisista palveluista työnhakijoille, työnantajille ja yrityksille luodaan sähköiseen asiointiin ja tiedolla johtamiseen perustuva yhteiskunnallisesti vaikuttava kasvupalvelujärjestelmä.

Kasvupalveluviraston tehtävä olisi tuottaa työ- ja elinkeinopolitiikan valtakunnalliset työkalut valtion, maakuntien ja Uudenmaan kasvupalvelut järjestävän kuntayhtymän yhteiseen käyttöön. Yhteisillä työkaluilla yhteensovitetään asiakasta varten palveluiden järjestäjien ja tuottajien toimenpiteet ja asiakkaan palveluprosessi monituottajamallissa, jossa asiakkaan palvelukokonaisuus voi rakentua monen eri palveluntuottajan tuottamasta osasta.

Kasvupalveluviraston tuottamat digitaaliset ja sähköiset palvelut sekä tietojärjestelmät ja alustat ovat työ- ja elinkeinopolitiikan ja sen tiedolla johtamisen ytimessä. Valtakunnallisten tietojärjestelmien avulla saadaan tietoa työ- ja elinkeinopolitiikan toimintaympäristöstä, esimerkiksi työvoiman liikkuvuudesta, saatavuudesta ja osaamisesta, valtion, maakuntien ja kuntayhtymän poliittisen päätöksenteon perustaksi, vertailutietoa maakuntien väliltä ja tietoa toimenpiteiden vaikuttavuudesta.

Esityksessä ehdotetaan, että nykyinen ely-keskusten ja TE-toimistojen kehittämisen hallintokeskus eli KEHA-keskus jatkaisi työ- ja elinkeinohallinnon toimialariippuvaisten tietohallintopalvelujen hoitamista ja muuttuisi Kasvupalveluvirastoksi maakuntien toiminnan käynnistyessä vuoden 21 alussa. Virasto jatkaisi työ- ja elinkeinohallinnon digitaalisten palvelujen sekä tietojärjestelmien alustojen kehittämistä, tuottamista ja ylläpitämistä

Pöytäkirjan asiakohta PTK 126/2018 vp

tuottamalla palveluja itse ja tekemällä hankintoja. Virasto jatkaisi myös kotouttamisen edistämisestä annetussa laissa tarkoitettujen valtion korvauksia koskevien tehtävien hoitamista. Lisäksi virasto jatkaisi vuoden siirtymäajan TE-toimistojen ennen maakuntauudistuksen voimaantuloa myöntämien tukien ja avustusten ja eräiden maakuntien kasvupalveluina myöntämien tukien ja avustusten maksamista koskevia tehtäviä.

Arvoisa puhemies! Kasvupalveluvirastoon siirrettäisiin myös työ- ja elinkeinohallinnon asiakaspalvelukeskuksessa hoidettavat digitaalisten palvelujen ja asiakastietojärjestelmien käytön tuen tehtävät. Lisäksi Kasvupalveluvirasto tarjoaisi keskitettyä neuvontaa valtakunnallisissa kasvupalveluissa, joita tarjoavat esimerkiksi Business Finland ja Finnvera, ja kasvupalveluihin liittyvissä valtion palveluissa. Tällä tavoin pystytään säilyttämään työ- ja elinkeinohallinnon palvelukeskuksissa yhden luokun periaatteella toimivia valtakunnallisia, poikkihallinnollisia neuvontapalveluja, kuten talousapuneuvontapalvelu, joka tarjoaa neuvontaa talous- ja maksuvaikeuksissa oleville yrittäjille työ- ja elinkeinoministeriön ja oikeusministeriön hallinnonalan tehtävissä sekä Verohallinnon asioissa.

Maakunnalliset tarpeet huomioitaisiin Kasvupalveluvirastossa. Sillä olisi johtokunta, jossa olisi vahva maakuntaedustus. Johtokunnan tehtäviin kuuluisi muun muassa johtaa ja valvoa viraston toimintaa, päättää viraston yleisistä tulosneuvottelutavoitteista ja vahvistaa viraston työjärjestys. Asiakasneuvottelukunnassa olisi viraston palveluja käyttävien viranomaisten, valtion toimijoiden, maakuntien, kuntayhtymien sekä palveluntuottajien ja loppuasiakkaiden edustajia. Asiakasneuvottelukunnan tarkoitus olisi varmistaa valtion, maakuntien ja kuntayhtymien tarpeiden huomioon ottaminen viraston tehtävien hoitamisessa.

Ehdotetussa kasvupalvelujen asiakastietojen käsittelyä koskevassa laissa säädettäisiin maakunnallisten ja valtakunnallisten kasvupalvelujen asiakastietojen käsittelystä. Käsittelyä varten olisi kaksi asiakastietojärjestelmää, rekrytoinnin ja työllistämisen asiakastietojärjestelmä ja yrityspalvelujen asiakastietojärjestelmä. Asiakastietojärjestelmien kehittämisestä, tuottamisesta ja ylläpitämisestä vastaisi Kasvupalveluvirasto, ja rahoitus tulisi viraston kautta. Virasto vastaisi myös asiakastietojärjestelmän tietoturvallisuuteen liittyvistä rekisterinpitäjän tehtävistä.

Lait on tarkoitettu tulemaan voimaan vuoden 2020 alussa samaan aikaan muiden maakunta- ja kasvupalvelu-uudistukseen liittyvien lakien kanssa.

16.25 Olavi Ala-Nissilä kesk: Arvoisa puhemies! Ministeri Lintilä esitteli hyvin keskeisen lainsäädännön, joka liittyy laajaan maakuntahallintouudistukseen. On paikallaan käyttää siksi puheenvuoro, kun näin tärkeä esitys on esillä, vaikka tässä itsenäisyyspäivän puuhat jo painavat päälle.

Yksi haaste tässä tietenkin on se, että kun maakuntahallinto on nimenomaan maakuntien omaehtoista kehittämistä, tämä virasto pääasiassa siis toimisi Helsingissä, vaikka sillä olisi maakunnissa toimipisteitä olemassa, ja kysymykseni kuuluukin: onko tässä yhteydessä turvattu maakuntien riittävä omaehtoinen kehittäminen, että sitä ei täältä Helsingin suunnasta rajoiteta?

16.26 Elinkeinoministeri Mika Lintilä (vastauspuheenvuoro): Arvoisa puhemies! Kuten sanoin, tässä johdossa tulee olemaan erittäin vahva maakuntien edustus ja tätä on valmisteltu hyvässä yhteistyössä maakuntien ja valtion toimijoiden kanssa, ja ainakaan mi-

Pöytäkirjan asiakohta PTK 126/2018 vp

nun tiedossani ei ole sellaisia asioita, jotka olisivat olleet ristiriidassa siihen, että maakunnilla säilyvät omat kehittämismahdollisuudet.

Keskustelu päättyi.

Asia lähetettiin hallintovaliokuntaan, jolle perustuslakivaliokunnan ja työelämä- ja tasa-arvovaliokunnan on annettava lausunto.